

## College Adviseren (in onderwijssituaties) 20 november 2012

### In het kader van Master Leren en Innoveren, Leerarrangement 3: initiëren en begeleiden van onderwijsinnovaties

Dit college staat adviseren centraal. En dan vooral de rol van adviseur in een 1 op 1 gesprek. In eigen situaties, die je zelf gaat ondervinden in een rollenspel.

Hieronder vind je in grote lijnen het programma én de voorbereidingsopdrachten. Die vervangen de opdrachten zoals vermeld in het oorspronkelijke programma, maar hangen daar wel mee samen. Deze opdrachten zijn essentieel voor het goed laten verlopen van de gesprekken in de oefensituaties en wat je er uiteindelijk van kunt leren.

Het college zal worden verzorgd door Monica, samen met Karen de Jager, communicatieadviseur met veel ervaring in organisaties met weerstand of bureaucratie.

#### Plenaire leerdoelen:

- Het (vooraf) kennis nemen van de theorie achter de communicatie rondom veranderingen/vernieuwingen. (Teune (2008), Weggeman (2007), Fullan (2007) , de Caluwé 2006))
- Het bewust worden van wat het met mensen doet als er veranderingen/vernieuwingen worden doorgevoerd, welke fases er zijn in het proces en wat de invloed kan zijn op het proces..
- Het inzicht geven in de eigen mogelijkheden om op een effectieve manier advies binnen de organisatie te geven, daarbij is het uitgangspunt het 1 op 1 gesprek met een belanghebbende (leidinggevende, projectleider, manager, directeur, teamleider). Zie ook literatuurlijst voor tips over adviseren in het algemeen.
- Het ervaren van de invloed die de adviseur zelf kan uitoefenen om een effectief adviesgesprek te voeren met vooral aandacht voor weerstand en LSD technieken.

#### Vorbereidingsopdrachten:

1. Doe de kleurentest van de Caluwé op internet. Een artikel over staat de kleurentheorie op de blog.
2. Doe de test omtrent de communicatiestijlen via GITP. Vul hem ook in voor de gesprekspartner die je in gedachten hebt. Meer informatie in des amenvatting van “waarom begrijp je me niet?” van Brigitte Heldeweg, Gert van Grunsven en Manon Désar (2009) op de blog.
3. Inventariseer voor jezelf welke ervaringen (actief en passief) je hebt met adviseren in onderwijssituaties.
4. Reflecteer op de uitkomsten van de twee testen en betrek hierbij je ervaringen met het geven van advies bij veranderingen/vernieuwingen in jouw organisatie en het

verschil/overeenkomsten in kleur en communicatiestijl tussen jou en de persoon aan wie je het advies gaat geven.

5. Formuleer je individuele leerdoelen voor dit college op basis van de reflectie.
6. Beschrijf kort een onderwerp waarover je advies wil uitbrengen of hebt uitgebracht in jouw organisatie op het gebied van onderwijsvernieuwing/interventie (gekoppeld aan de paper, maar niet verplicht). Maximaal 0,5 A4.
7. Geef eveneens een korte omschrijving van de persoon (zowel eigenschappen als positie in de organisatie) of situatie waarin het advies gegeven is/gaat worden. Doe dit op zo'n manier dat een tegenspeler dit snel kan oppakken. Max. 0,5 A4.
8. Neem daarin uiteraard je leerdoelen mee. Denk dan aan bijvoorbeeld je valkuil waarin je terecht kunt komen of juist een sterke kant waar je gebruik van wil maken in het gesprek.
9. **Vorbereidingsopdracht 6, 7 en 8 worden vooraf gemaïld aan [m.p.heikoop@gmail.com](mailto:m.p.heikoop@gmail.com), en deze moeten uiterlijk maandagavond 19-11 22.00 uur binnen zijn.**

### **Het college op 20 november:**

We starten met een korte plenaire sessie, met daarin een aantal aardige en verrassende opwarmers. Daarna worden in oplopende moeilijkheidsgraad 3x een rollenspel gedaan, waarbij iedereen een keer de rol van adviseur gaat ondervinden. De andere rollen zijn die van tegenspeler (van de situatie die de adviseur heeft ingebracht) en die van observant om feedback terug te kunnen geven.

Deze sessies zullen in twee groepen plaatsvinden met elk een begeleider. Zo kan iedereen optimaal aan bod komen en komt in de diverse situaties ook de onderliggende theorie aan bod van Luisteren, Samenvatten, Doorvragen en handelen bij weerstand in een adviesgesprek.

### **Planning:**

16-18 uur inleiding en twee ronden gesprekken met feedback en terugkoppeling naar de theorie.

18-18.30 uur pauze

18.30-19.30 uur laatste ronde gesprekken en plenaire afronding en terugkoppeling.

### **Literatuur:**

De Caluwé, L., & Vermaak, H. (2006). *Leren veranderen. Een handboek voor de veranderkundige*. Deventer: Kluwer en/of het artikel op de blog.

Fullan, M. (2007). *The New Meaning of Educational Change* (4e druk). London: Taylor and Francis Ltd.

Heldeweg, B., Grunsvan, G. van & Désar, M. (2009). *Waarom begrijp je me niet?*. Culemborg: Van Duuren Management.

Teune, P, de Boer, D. & de Laat, C. (2008). *Werken aan Onderwijsvernieuwing* (1e druk). Utrecht/Zutphen: ThiemeMeulenhoff.

Weggeman, M. (2007). *Leidinggeven aan professionals? Niet doen!* Schiedam: Scriptum Management. ISBN: 9789055943524

Literatuur over adviseren:

Block, P. (2010). *Feilloos adviseren*. Den Haag: Academic Service.

David, A. & Pelt, T. van (2010). *Adviseren*. Amsterdam: Pearson Benelux BV

Grit, R. & Gerritsma, M (2012). *Competent Adviseren*. Groningen: Noordhoff uitgevers

Nathans, H. (2005) *Adviseren als tweede beroep*. Deventer: Kluwer.

Rameckers, G. & Oosterwegel, F. (2005). *Adviseren moet je doen*. Amersfoort: Thiememeulenhoff BV

de Caluwé, L. (2006) . *Leren veranderen*. Deventer: Kluwer.